

anima verò ipsa ex ratione & appetitu, & domus ex viro & vxore, & acquisitio ex domino & seruo: eodem modo cum ciuitas ex his omnibus, ac præterea ex aliis similibus constet speciebus, necesse est non vnâ esse ciuium omnium virtutem, quemadmodum nec chorum agentium, supremi & assistentis, quòd igitur non eadem simpliciter ex his patet. Sed an erit alicuius eadem virtus ciuis studiosi & viri boni? Dicimus vtique studiosum in magistratu, bonum esse atque prudentem: ciuilem autem hominem necessarium esse prudentem, & statim aliam esse disciplinam præsidētis aiunt quidam, vt pater in regum filiis, qui ad equestrem bellicamque disciplinam in adolescentia erudiuntur. & Euripides inquit,

Non mihi speciosa, sed ea quorum ciuitas indiget.

Tanquam sit præsidētis disciplina quædam. Si autem est eadem virtus præsidētis boni, ac viri boni: ciuis autem est & qui regitur: nõ eadem virtus simpliciter esset ciuis & viri boni, sed tamen cuiusdam ciuis. non enim eadem virtus est eius qui præsidet, & ciuis. Et ob hoc forsitan Isafon inquit grauius ferre, si non regnaret, quasi æsciret priuatus esse. Sed nihilominus laudandum est posse imperare, & parè: ac præclari ciuis virtus est posse præesse, & subesse laudabiliter. Si ergo virtutem boni viri posuimus præsidētis, ciuis autem vtique non vtique fuerint ambæ similiter laude dignæ. Cum ergo aliquando videatur vtique, sed non eadem, eum qui imperat & eum qui paret, addiscere debere: ciuem autem vtique scire, & participare ambarum: quid sequatur deprehendere quis potest. Est. n. præsidētia dominiatiua, hac verò in his quæ necessaria vocantur scire facere, nequaquam necessarium est ei qui præsidet, sed vt magis, alterum verò seruire est: dico autem alterum, posse exhibere ministeria. Seruorum autē species plures esse dicimus, cum sint ministeria plura: quorū partē vnâ obtinet manuales, hi sunt, vt nomen significat, qui ex manib. viuunt, in quibus sunt officines. Quapropter apud quosdam antiquitus huiusmodi homines excludebantur à reipublicæ honoribus, antequam populus extremus fieret. Hæc igitur officia eorum qui ita subsunt, neque rectorem discere oportet, neque eum qui in republica versatur,

A καὶ ψυχὴ ἐκ λόγου καὶ ὁρέξεως, καὶ οἰκία ἐξ ἀφ' ἑσῆος καὶ γυναικὸς, καὶ κτήσις ἐκ δεσπότου καὶ δούλου τῶν αὐτῶν [ζ'] ἔσονται καὶ πόλις ἐξ ἀπειτών τε τούτων, καὶ πρὸς τούτοις ἐξ ἄλλων ἀνομιέων συνέστανται εἰδὼν ἀνάγκη μὴ μίαν εἶναι τὴν ἥδη πολιτικὴν πύτων ἀρετήν, ὡς ἄρα οὐδὲ τῆς χρεῖς τῆς κορυφαίου καὶ παραστάτου. διότι ἀφ' οὗ τίνων ἀπλῶς οὐχ ἡ αὐτὴ, φανερόν ἐστι τούτων. ἀλλ' ἀρετὴ ἑστὶ πινος ἡ αὐτὴ ἀρετὴ, πολιτικοῦ τε σουδαίου, καὶ αἰθρὸς σακχαίου, φαμὲν δὴ τὸν ἀρχόντα τὸν σουδαίον, ἀγαθὸν εἶναι καὶ φερόμενον τῆς πολιτικῆς, ἀναγκασθῆναι φερόμενον καὶ τὴν παιδείαν εἰδυθῆναι ἐπέεσσιν εἶναι λέγουσι τινες τὸν ἀρχόντα ὡς ἄρα καὶ φαίνονται οἱ τῆς βασιλείας ἡγεῖσται πολιτικῆς καὶ πολέμου καὶ παιδευόμενον καὶ εὐεπίθετος φησὶ,

C Μὴ μοι τὰ κόμψ', ἀλλ' ἂν πόλις δεῖ ὡς οὐσάν τινα ἀρχόντος παιδείαν. εἰ δ' ἡ αὐτὴ ἀρετὴ ἀρχόντος τε ἀγαθοῦ καὶ αἰθρὸς ἀγαθοῦ, πολιτικῆς δὲ βδελυγῆς ἀρχόμενος, οὐχ ἡ αὐτὴ ἀπλῶς ἀεὶ εἶναι πολιτικοῦ καὶ αἰθρὸς πινος ἀφ' οὗ τοῦ πολιτικοῦ οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ ἀρχόντος καὶ πολιτικοῦ καὶ διὰ τούτων ἴσως ἰάσων ἐπιτηνῆν, ὅτε μὴ τυχεροῦ ὡς ἐν ὄψεστέμενος ἰδιότητος εἶναι. ἀλλὰ μὲν ἐπιτηνῆται γὰρ τὸ δυνάσται ἀρχεῖν καὶ ἀρχεσθαι καὶ πολιτικοῦ δοκίμου ἡ ἀρετὴ εἶναι τὸ δυνάσται καὶ ἀρχεῖν καὶ ἀρχεσθαι καλῶς.

D εἰ οὖν τὴν αὐτὴν τῆ ἀγαθοῦ αἰθρὸς πινος ἀρχικῆς, τὴν δ' τῆ πολιτικοῦ ἀμφοῦ, εἰ ἀεὶ εἶναι ἀμφοῦ ἐπιτηνῆται ὁμοίως. ἐπεὶ οὖν ποτε δοκεῖ ἀμφοῖν τε, καὶ οὐ ταῦτα, δεῖν τὸν ἀρχόντα μνησθῆναι καὶ τὸν ἀρχόμενον τὸν

E καὶ πολιτικῆ ἀμφοῦ ὅπως εἶναι καὶ μετέχειν ἀμφοῖν, τοῦτο ἴδεναι ἀνεπίθετον πινος ἔστι γὰρ ἀρχὴ δεσποτική· ταῦτα δὲ τὴν αὐτὴν τὴν ἀνάγκη λατρεύειν, ἀ ποιεῖν ὅπως εἶναι τὸν ἀρχόντ' ἐκ ἀναγκῆς, διὰ καὶ χρεῖς δυνάμει μὲν ὄντα, δεῖν δὲ καὶ αἰσθητοῦ ἀφ' ἑσῆος. λέγου δὲ δεῖν πινος, τὸ δυνάσται καὶ ἀρχεῖν πινος τὰς διακομίας παρὰ τῆς δούλου δὲ εἶδη πλείω λέγουσιν. ἀγὰρ ἐργασίας πλείους ὡς ἐν μέσσοις κατέχεισιν οἱ χερνύτες οὗτοι εἰσὶν, ὡς ἄρα σημαίνει καὶ τὴν ὀμῆσιν αὐτοῖς, οἱ ζῶντες ἀπὸ τῆς χρεῖς. ἐν οἷς ὁ βασιλεὺς τε

F ἐπίθετος δὲ διὰ τὸ πάλαιον ἀρχὸν ἡμῶν γινώσκον τὸν ἀρχόμενον οὕτως, οὐ δὲ τὸν ἀγαθόν, οὐδὲ τὸν πολιτικόν, οὐδὲ

χρίτης ὄντι. διὸ παρ' οἷους οὐ μετέχον οἱ δημοκροτοὶ τὸ πάλαιον ἀρχὸν ἡμῶν γινώσκον τὸν ἀρχόμενον οὕτως, οὐ δὲ τὸν ἀγαθόν, οὐδὲ τὸν πολιτικόν, οὐδὲ